

DOI: 10.33663/0869-2491-2025-36-439-450

УДК 342. 9

Л. Є. КИСІЛЬ

кандидат юридичних наук, доцент*

ORCID: 0000-0001-7986-0967

ОКРЕМІ АСПЕКТИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ПРАВОСУБ'ЄКТНОСТІ ПОСАДОВИХ ОСІБ ДЕРЖАВНОЇ ЛІСОВОЇ ОХОРОНИ

У статті здійснено аналіз окремих аспектів адміністративної правосуб'єктності посадових осіб державної лісової охорони. Обґрунтовано, що адміністративна правосуб'єктність посадових осіб державної лісової охорони полягає не лише в їхній здатності бути носієм закріплених нормами адміністративного права повноважень із реалізації завдань державної лісової охорони, а й реалізовувати їх, а також підлягати юридичній відповідальності за їх невиконання чи неналежне виконання. Одним із структурних елементів дієздатності посадових осіб державної лісової охорони, серед інших, є їх обов'язок, як суб'єктів декларації згідно із Законом України «Про запобігання корупції», подавати декларації відповідно до цього Закону, що потребує визначення вичерпного переліку таких осіб. Доведено невідповідність законодавства, що визначає правовий статус державної лісової охорони, сучасним реформаційним процесам, та необхідність його змін. Запропоновано критерії, за якими посади підприємств, що належать до сфери управління Держлісагентства, можуть бути віднесені до посадових осіб державної лісової охорони як суб'єктів декларування згідно з Законом України «Про запобігання корупції».

Ключові слова: адміністративна правосуб'єктність, посадові особи, державна лісова охорона, завдання та повноваження державної лісової охорони, антикорупційне законодавство.

Kysil Liudmyla. Certain aspects of the administrative legal personality of officials of the state forest protection

The article analyzes certain aspects of the administrative legal personality of officials of the state forest protection. It is substantiated that the administrative legal personality of state forest protection officials consists not only in their ability to be the bearer of the powers enshrined in the norms of administrative law to implement the tasks of state forest protection, but also to implement them, as well as to be subject to legal liability for their failure to fulfill or improper fulfillment. One of the structural elements of the capacity of state forest protection officials, among others, is their obligation, as subjects of declaration under the Law of Ukraine «On Prevention of Corruption», to submit declarations in accordance with this Law, which requires the determination of an exhaustive list of such persons. The inconsistency of the legislation defining the legal status of state forest protection with modern reform processes and the

* **Kysil Liudmyla**, Candidate of Juridical Sciences (Ph. D.), Docent

need for its changes have been proven. Criteria are proposed according to which positions in enterprises falling under the management of the State Forestry Agency can be attributed to state forest protection officials as subjects of declaration in accordance with the Law of Ukraine «On Prevention of Corruption».

Key words: *administrative legal personality, officials, state forest protection, tasks and powers of state forest protection, anti-corruption legislation.*

Вступ. Коректність і зумовленість дефініції «правосуб'єктність» у науці адміністративного права забезпечується низкою чинників, серед яких: потенційна нерівність суб'єктів адміністративних правовідносин у діалектичній взаємодії з концепцією «сервісної» держави; чіткий поділ на індивідуальних і колективних учасників правовідносин; обов'язковість участі в окремих видах адміністративних правовідносин; наявність владних, адміністративно-господарських, організаційно-розпорядчих функцій.

Зміст цієї правової категорії в літературі трактується по-різному. Зокрема, переважаючою серед вчених-адміністративістів є думка, відповідно до якої правосуб'єктність включає такі обов'язкові структурні елементи, як правоздатність (юридична здатність мати суб'єктивні права та обов'язки) та дієздатність (можливість власними діями реалізувати належні права та обов'язки). Водночас існує й інша позиція, відповідно до якої правосуб'єктність включає в себе не лише правоздатність і дієздатність, а й деліктоздатність (здатність підлягати юридичній відповідальності за вчинення дисциплінарних проступків та адміністративних правопорушень). На нашу думку, другий підхід видається більш виваженим, оскільки, по-перше, розгляд деліктоздатності як елементу дієздатності особи фактично «презюмує» вчинення нею правопорушень; по-друге, у певних видах адміністративно-правових відносин вік набуття адміністративної дієздатності та деліктоздатності можуть не збігатися.

Щодо адміністративної правосуб'єктності посадових осіб державної лісової охорони, то вона полягає не лише у їх здатності бути носієм закріплених нормами адміністративного права повноважень із реалізації завдань державної лісової охорони, а й реалізовувати їх, а також підлягати юридичній відповідальності за їх невиконання чи неналежне виконання.

Згідно з Лісовим кодексом України¹ та Законом України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів»² державна лісова охорона має статус правоохоронного органу. До її основних завдань віднесено здійснення державного контролю за додержанням лісового законодавства; забезпечення охорони лісів від пожеж, незаконних рубок, захист від шкідників і хвороб, пошкодження внаслідок антропогенного та іншого шкідливого впливу. Повноваження посадових осіб державної лісової охорони визначені ст. 91 Лісового кодексу.

Державна лісова охорона діє у складі центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового господарства, органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань лісового господар-

ства та підприємств, установ і організацій, що належать до сфери їх управління (ст. 89 Лісового кодексу).

Центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через міністра захисту довкілля та природних ресурсів і який реалізує державну політику у сфері лісового та мисливського господарства, згідно з п. 1 Положення, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 8 жовтня 2014 р. № 521³, є Державне агентство лісових ресурсів України (далі – Держлісагентство).

Порядок діяльності державної лісової охорони та лісової охорони деталізований Положенням про державну лісову охорону, лісову охорону інших постійних лісокористувачів та власників лісів (далі – Положення), яке затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 16 вересня 2009 р. № 976⁴. У додатку до цієї постанови визначений перелік посадових осіб державної лісової охорони Держлісагентства, Республіканського комітету Автономної Республіки Крим з питань лісового і мисливського господарств, обласних управлінь лісового та мисливського господарства, підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління Держлісагентства. Таким підприємством, до прикладу, наразі є Державне спеціалізоване господарське підприємство «Ліси України» (далі – ДП «Ліси України»).

Одним із структурних елементів дієздатності посадових осіб державної лісової охорони, серед інших, є їх обов'язок, як суб'єктів декларування згідно із Законом України «Про запобігання корупції» (далі – Закон № 1700-VII), подавати декларації відповідно до цього Закону⁵. Крім того, у частині 2 розділу 3 Антикорупційної програми Державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України» на 2023–2025 роки вказано, що завданням уповноваженого підрозділу з питань запобігання та виявлення корупції, серед іншого, є перевірка факту подання посадовими особами державної лісової охорони декларацій та повідомлення Національного агентства з питань запобігання корупції про випадки неподання чи несвоєчасного подання таких декларацій у визначеному Законом № 1700-VII порядку. Відтак, питанням, що потребує розв'язання, задля виконання вимог Закону № 1700-VII та Антикорупційної програми ДП «Ліси України», є питання визначення вичерпного переліку таких посадових осіб.

Попри численні зміни до Положення, зміни до додатку, який визначає перелік посадових осіб державної лісової охорони, не вносились фактично більше 10 років, за винятком розділу, що стосується посадових осіб державної лісової охорони обласних управлінь лісового та мисливського господарства. За цей час відбулися не лише значні організаційно-правові перетворення в системі органів виконавчої влади, а й підприємств, установ та організацій, що входять до сфери управління Держлісагентства.

Зокрема, ДП «Ліси України» створено в рамках другого етапу реформи лісового господарства України. Передумови створення підприємства закладені в Указі Президента № 228/2021 від 7 червня 2021 р. «Про деякі заходи

щодо збереження та відтворення лісів»⁶. У 2022 р. Рада національної безпеки і оборони України приймає рішення «Про охорону, захист, використання та відтворення лісів України в особливий період»⁷. У документі зазначається: «...3 метою підвищення ефективності функціонування лісової галузі опрацювати питання щодо створення: єдиного державного суб'єкта господарювання з питань охорони, захисту, використання та відтворення лісів шляхом реорганізації державних унітарних комерційних підприємств, які перебувають у сфері управління Державного агентства лісових ресурсів України».

Постановою Кабінету Міністрів України від 7 вересня 2022 р. № 1003 «Деякі питання реформування управління лісової галузі»⁸ приймається рішення про утворення державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України» шляхом злиття спеціалізованих державних лісгосподарських підприємств, які належать до сфери управління Державного агентства лісових ресурсів, з подальшим перетворенням державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України» в акціонерне товариство, 100 відсотків акцій якого належать державі.

Відповідно до постанови уряду, Державне агентство лісових ресурсів України видає наказ від 26 жовтня 2022 р. № 804 «Про утворення Державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України»⁹.

З огляду на суттєві організаційно-структурні зміни, що відбулися у ДП «Ліси України», певну невідповідність цим змінам вищезгаданого чинного законодавства України, доволі актуальним і практично важливим видається визначення вичерпного переліку посадових осіб державної лісової охорони ДП «Ліси України» як суб'єктів декларування згідно із Законом № 1700-VII.

Огляд літератури. Окремі аспекти адміністративної правосуб'єктності порушувались у працях В. Авер'янова, О. Андрійко, Ю. Битяка, В. Бортник, В. Галунька, О. Кузьменко, П. Лютікова, Т. Мацелик, Р. Мельника, В. Колпакова, С. Стеценка (загальні питання поняття і структури адміністративної правосуб'єктності), О. Зубрицької (адміністративна правоздатність як елемент правосуб'єктності індивідуальних суб'єктів адміністративного права), Т. Коломоєць, Л. Кисіль (юридичні особи публічного права як суб'єкти адміністративного права), Л. Білої-Тіунової, Є. Фролова (юридичні особи публічного права як суб'єкти публічного адміністрування, змістова характеристика їх функцій), Т. Мацелик (адміністративна правосуб'єктність як онтологічна здатність особи бути суб'єктом адміністративного права), Ю. Дем'янчука, М. Джафарової, Р. Куйбіди, В. Селіванова (концепція адміністративної процесуальної правосуб'єктності), М. Костіва (адміністративна правосуб'єктність юридичних осіб та особливості її реалізації в адміністративно-деліктних відносинах), Б. Мельниченко (адміністративна правосуб'єктність органів публічного управління у країнах Європейського Союзу), В. Пасічника (адміністративна правосуб'єктність юридичних осіб приватного права, її класифікація) та ін. Віддаючи належне проведеним науковим пошукам, слід визнати, що на сьогодні відсутні комплексні дослідження

адміністративної правосуб'єктності посадових осіб державної лісової охорони.

Мега дослідження – на підставі аналізу вітчизняного законодавства, що визначає статус державної лісової охорони, законодавства у сфері запобігання корупції, дослідити окремі аспекти адміністративної правосуб'єктності посадових осіб державної лісової охорони, запропонувати критерії віднесення осіб до посадових осіб державної лісової охорони підприємств, що входять до сфери управління Держлісагентства, обґрунтувати доцільність внесення змін до відповідного законодавства.

Виклад основного матеріалу. На сьогодні організаційну структуру ДП «Ліси України» складає центральний апарат підприємства, утворені підприємством філії, представництва, відділення та інші відокремлені підрозділи, до штатних розписів яких входять посади, до обов'язків яких віднесені завдання державної лісової охорони, але назви таких посад відсутні у додатку до Положення, що потребує визначення їх належності до посадових осіб державної лісової охорони. Зокрема, у структурі ДП «Ліси України» функціонують дев'ять лісових офісів, які є самостійними структурними підрозділами підприємства, та 144 філії. Філії є відокремленими підрозділами ДП «Ліси України», які не мають статусу юридичної особи, діють від імені підприємства та в його інтересах, здійснюють делеговані підприємством функції відповідно до мети, завдань і предмета діяльності підприємства. Філія не підлягає державній реєстрації, відомості про неї вносяться до реєстраційної справи підприємства та включаються до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань. Директор філії призначається на посаду та звільняється згідно з наказом генерального директора ДП «Ліси України». З директором філії укладається трудовий договір, а діяльність здійснюється на підставі довіреності, виданої підприємством. Серед обов'язків, які покладено на керівника філії, є, зокрема, завдання державної лісової охорони, такі як: забезпечення координації діяльності державної лісової охорони, здійснення комплексу заходів, спрямованих на збереження лісів від незаконних рубок та інших порушень лісового та мисливського законодавства, а також запобігання адміністративним правопорушенням у сфері лісового та мисливського господарства.

Тому можна зробити висновок про те, що, враховуючи вимоги принципу верховенства права, закріпленого статтями 3 і 8 Конституції України¹⁰, принципів законності (ст. 19 Конституції України) та юридичної визначеності як його складових елементів, додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 16 вересня 2009 р. № 976 «Про затвердження Положення про державну лісову охорону, лісову охорону інших постійних лісокористувачів та власників лісів» має бути узгоджено з вищезгаданими змінами.

До того моменту до посадових осіб державної лісової охорони ДП «Ліси України» мають відноситися ті посади працівників лісової галузі, що не зазначені у додатку до постанови Кабінету Міністрів України від 16 вересня

2009 р. № 976 «Про затвердження Положення про державну лісову охорону, лісову охорону інших постійних лісокористувачів та власників лісів», що характеризуються наявністю сукупності таких критеріїв:

1. Ці посади мають відноситися до посадових осіб ДП «Ліси України». У п. 8.3 ст. 8 Статуту ДП «Ліси України» вказується, що посадовими особами підприємства є голова та члени наглядової ради, генеральний директор, заступники генерального директора, директор виконавчий, директор філії, представництва, відділення або іншого відокремленого підрозділу підприємства, головний бухгалтер, посадові особи державної лісової охорони, корпоративний секретар¹¹.

При цьому усталеним у доктрині адміністративного права є трактування поняття «посадової особи» як особи, наділеної організаційно-розпорядчими чи адміністративно-господарськими функціями. Для розуміння сутності організаційно-розпорядчих або адміністративно-господарських функцій як властивої ознаки посадової особи варто звернутись до п. 1 постанови Пленуму Верховного Суду України від 26 квітня 2002 р. № 5 «Про судову практику у справах про хабарництво»¹², де організаційно-розпорядчі обов'язки визначаються як обов'язки по здійсненню керівництва галуззю промисловості, трудовим колективом, ділянкою роботи, виробничою діяльністю окремих працівників на підприємствах, в установах чи організаціях незалежно від форми власності. Такі функції виконують, зокрема, керівники міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, державних, колективних чи приватних підприємств, установ і організацій, їхні заступники, керівники структурних підрозділів, їхні заступники, особи, які керують ділянками робіт.

Адміністративно-господарські обов'язки – це обов'язки по управлінню або розпорядженню державним, колективним чи приватним майном (установлення порядку його зберігання, переробки, реалізації, забезпечення контролю за цими операціями тощо). Такі повноваження в тому чи іншому обсязі є у начальників планово-господарських, постачальних, фінансових відділів і служб, завідувачів складів, магазинів, майстерень, ательє, їхніх заступників, керівників відділів підприємств, відомчих ревізорів та контролерів та ін.

2. У внутрішніх розпорядчих документах / посадових інструкціях таких посадових осіб ДП «Ліси України» має бути чітко вказано, що до кола їхніх повноважень входить реалізація хоча б одного із основних завдань державної лісової охорони, закріплених ст. 90 Лісового кодексу і деталізованих п. 4 Положення про державну лісову охорону, лісову охорону інших постійних лісокористувачів та власників лісів:

- здійснення державного контролю за додержанням лісового законодавства;
- забезпечення охорони лісів від пожеж, незаконних рубок, захист від шкідників і хвороб, пошкодження внаслідок антропогенного та іншого шкідливого впливу;

- запобігання злочинам і адміністративним правопорушенням у сфері лісового та мисливського господарства, а також використання лісових ресурсів і мисливських тварин;

- організація та координація заходів з охорони державного мисливського фонду.

3. За відсутності чіткої вказівки у внутрішніх розпорядчих документах / посадовій інструкції такої посадової особи на реалізацію хоча б одного із основних завдань державної лісової охорони, закріплених ст. 90 Лісового кодексу і деталізованих п. 4 Положення про державну лісову охорону, лісову охорону інших постійних лісокористувачів та власників лісів, має братися до уваги наявність у таких посадових осіб хоча б одного із повноважень посадових осіб державної лісової охорони, визначених ст. 91 Лісового кодексу.

Зокрема, у ст. 91 Лісового кодексу вказується, що посадові особи державної лісової охорони мають право:

- безперешкодно обстежувати в установленому законодавством порядку ліси, що перебувають у власності чи користуванні громадян і юридичних осіб;

- перевіряти у встановленому порядку в громадян і юридичних осіб наявність дозволів та інших документів на використання лісових ресурсів і користування лісами;

- складати протоколи та розглядати відповідно до законодавства справи про адміністративні правопорушення, про правопорушення у сфері охорони, захисту, використання та відтворення лісів.

Згідно зі ст. 255 Кодексу України про адміністративні правопорушення у справах про адміністративні правопорушення, розгляд яких віднесено до відання органів, зазначених у статтях 241, 242 цього Кодексу, протоколи про правопорушення мають право складати уповноважені на те посадові особи цих органів, а саме головні лісничі, старші інженери та інженери, командири авіаланок, старші льотчики-спостерігачі та льотчики-спостерігачі баз авіаційної охорони лісів, лісничі, помічники лісничих, майстри лісу; керівники, заступник керівника з питань мисливського господарства, головні лісничі, головні мисливствознавці, державні районні мисливствознавці, керівники, головні лісничі, лісничі, головні мисливствознавці, мисливствознавці держлігоспів, інших державних лісгосподарських підприємств, а також державних лісомисливських та державних мисливських господарств.

Крім того, протоколи про адміністративні правопорушення мають право складати егері та посадові особи користувачів мисливських угідь, уповноважені на охорону державного мисливського фонду:

- зупиняти транспортні засоби та проводити огляд речей, транспортних засобів, знарядь, добутої в лісі продукції та інших предметів;

- у разі неможливості встановлення особи правопорушника лісового законодавства на місці вчинення правопорушення доставляти його до органів Національної поліції або в органи місцевого самоврядування для складення протоколу про адміністративне правопорушення;

- у разі порушення лісового законодавства вилучати в установленому законом порядку у громадян і юридичних осіб документи, добуті лісові ресурси, знаряддя їх добування, а також транспортні засоби, що були знаряддям правопорушення, та вирішувати питання про їх подальшу належність і використання;

- проводити у випадках, установлених законом, фотографування, звукозапис, кіно- і відеозйомку як допоміжний засіб для запобігання порушенням у сфері охорони, захисту, використання та відтворення лісів;

- викликати громадян, у тому числі посадових осіб, для одержання від них усних або письмових пояснень у зв'язку з порушенням ними лісового законодавства;

- безперешкодно відвідувати територію і приміщення підприємств, установ та організацій, які здійснюють добування, зберігання або перероблення продуктів лісу, з метою здійснення нагляду за законністю використання лісових ресурсів;

- визначати за затвердженими таксами і методиками розмір збитків, завданих лісовому господарству;

- анулювати дозволи або інші документи на право використання лісових ресурсів у випадках порушення лісового законодавства;

- приймати рішення про обмеження або заборону господарської та іншої діяльності;

- направляти у відповідні державні органи матеріали про притягнення осіб до дисциплінарної, адміністративної і кримінальної відповідальності, позови до суду;

- подавати позови до суду про відшкодування втрат лісгосподарського виробництва, а також повернення самовільно або тимчасово зайнятих лісових ділянок, строк користування якими закінчився;

- давати обов'язкові для виконання приписи з питань, що належать до їх повноважень.

4. Враховуючи припис частини 2 ст. 91 Лісового кодексу, за яким «посадові особи державної лісової охорони можуть мати й інші повноваження відповідно до закону», варто за відсутності згаданих критеріїв брати також до уваги припис ст. 39 Закону № 1478-III, за яким права посадових осіб центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері лісового та мисливського господарства, визначені у частині першій ст. 39 Закону № 1478-III, частково поширюються на єгерів і посадових осіб користувачів мисливських угідь, уповноважених на охорону державного мисливського фонду; громадських інспекторів з охорони довкілля та громадських мисливських інспекторів; державних районних мисливствознавців, головних лісничих, лісничих, головних мисливствознавців і мисливствознавців держлісгоспів, інших державних лісгосподарських підприємств, а також державних лісомисливських та державних мисливських господарств.

І, насамкінець, керівники та співробітники профільних департаментів, відділів, лісових офісів і керівники та співробітники філій ДП «Ліси України» можуть бути віднесені до посадових осіб державної лісової охорони за умови відповідності цих посад вищезгаданим критеріям.

Висновки. Адміністративна правосуб'єктність посадових осіб державної лісової охорони полягає не лише в їхній здатності бути носієм закріплених нормами адміністративного права повноважень із реалізації завдань державної лісової охорони, а й реалізовувати їх, а також підлягати юридичній відповідальності за їх невиконання чи неналежне виконання. Одним із структурних елементів дієздатності посадових осіб державної лісової охорони, серед інших, є їх обов'язок, як суб'єктів декларування згідно із Законом № 1700-VII, подавати декларації відповідно до цього Закону. Крім того, у частині 2 розділу 3 Антикорупційної програми Державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України» на 2023–2025 роки вказано, що завданням уповноваженого підрозділу з питань запобігання та виявлення корупції, серед іншого, є перевірка факту подання посадовими особами державної лісової охорони декларацій та повідомлення Національного агентства з питань запобігання корупції про випадки неподання чи несвоєчасного подання таких декларацій у визначеному Законом № 1700-VII порядку. Відтак питанням, що потребує розв'язання, задля виконання вимог Закону № 1700-VII та Антикорупційної програми ДП «Ліси України», є питання визначення вичерпного переліку таких посадових осіб.

Державна лісова охорона діє у складі Держлісагентства, органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим з питань лісового господарства та підприємств, установ і організацій, що належать до сфери їх управління, зокрема ДП «Ліси України». Її правовий статус визначено Лісовим кодексом, законами України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів» та «Про мисливське господарство та полювання», і деталізований Положенням, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 16 вересня 2009 р. № 976. У додатку до цієї постанови визначений перелік посадових осіб державної лісової охорони Держлісагентства, Республіканського комітету Автономної Республіки Крим з питань лісового і мисливського господарств, обласних управлінь лісового та мисливського господарства, підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління Держлісагентства (ДП «Ліси України»). Попри численні зміни до самого Положення, зміни до згаданого додатку, який визначає перелік посадових осіб державної лісової охорони, не вносились фактично більше 10 років, за винятком розділу, що стосується посадових осіб державної лісової охорони обласних управлінь лісового та мисливського господарства. Тому, враховуючи вимоги принципу верховенства права, закріпленого статтями 3 і 8 Конституції України, та принципів законності (ст. 19 Конституції України) та юридичної визначеності як його складових елементів, додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 16 вересня 2009 р. № 976 «Про

затвердження Положення про державну лісову охорону, лісову охорону інших постійних лісокористувачів та власників лісів» має бути узгоджено з вищезгаданими змінами. До того моменту до посадових осіб державної лісової охорони ДП «Ліси України» мають відноситися ті посади працівників лісової галузі, що не зазначені в додатку, які характеризуються наявністю сукупності запропонованих нами критеріїв.

1. Лісовий кодекс України від 21.01.1994 р. № 3852-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3852-12#Text> (дата звернення 12.01.2025). 2. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23.12.1993 р. № 3781-XII (дата звернення 13.01.2025). 3. Про затвердження Положення про Державне агентство лісових ресурсів України: постанова Кабінету Міністрів України від 08.10.2014 р. № 521. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/521-2014-%D0%BF#Text> (дата звернення 22.01.2025). 4. Про затвердження Положення про державну лісову охорону, лісову охорону інших лісокористувачів та власників лісів: постанова Кабінету Міністрів України від 16.09.2009 р. № 976. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/976-2009-%D0%BF#Text> (дата звернення 12.01.2025). 5. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text> (дата звернення 12.01.2025). 6. Про деякі заходи щодо збереження та відтворення лісів: Указ Президента України від 07.06.2021 р. № 228/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/228/2021#Text> (дата звернення 22.01.2025). 7. Про охорону, захист, використання та відтворення лісів України в особливий період: Рішення РНБО від 29.09.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0015525-22#Text> (дата звернення 12.01.2025). 8. Деякі питання реформування управління лісової галузі: постанова Кабінету Міністрів України від 07.09.2022 р. № 1003. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1003-2022-%D0%BF#Text> (дата звернення 12.01.2025). 9. Про утворення Державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України»: наказ Державного агентства лісових ресурсів України від 26.10.2022 р. № 804. URL: <https://e-forest.gov.ua/about-us/> (дата звернення 21.01.2025). 10. Конституція України від 28 червня 1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення 12.01.2025). 11. Статут ДП «Ліси України». URL: https://e-forest.gov.ua/wp-content/uploads/2024/07/statut_04.03.2024.pdf (дата звернення 12.01.2025). 12. Про судову практику у справах про хабарництво: постанова Пленуму Верховного Суду України № 5 від 26.04.2002 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0005700-02#Text> (дата звернення 12.01.2025)

References

1. Lisovyyi kodeks Ukrainy vid 21.01.1994 r. № 3852-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3852-12#Text> (data zvernennia 12.01.2025). 2. Pro derzhavnyi zakhyst pratsivnykiv sudu i pravookhoronnykh orhaniv: Zakon Ukrainy vid 23.12.1993 r. № 3781-XII (data zvernennia 13.01.2025). 3. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro Derzhavne ahentstvo lisovykh resursiv Ukrainy: postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 08.10.2014 r. № 521. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/521-2014-%D0%BF#Text> (data zvernennia 22.01.2025). 4. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro derzhavnu lisovu okhoronu, lisovu okhoronu inshykh lisokorystuvachiv ta vlasnykiv lisiv: postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 16.09.2009 r. № 976. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/976-2009-%D0%BF#Text> (data zvernennia 12.01.2025). 5. Pro zapobihannia koruptsii: Zakon Ukrainy

vid 14.10.2014 r. № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text> (data zvernennia 12.01.2025). 6. Pro deiaki zakhody shchodo zberezhennta ta vidtvorennia lisiv: Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 07.06.2021 r. № 228/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/228/2021#Text> (data zvernennia 22.01.2025). 7. Pro okhoronu, zakhyst, vykorystannia ta vidtvorennia lisiv Ukrainy v osoblyvyi period: Rishennia RNBO vid 29.09.2022r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0015525-22#Text> (data zvernennia 12.01.2025). 8. Deiaki pytannia reformuvannia upravlinnia lisovoi haluzi: postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 07.09.2022 r. № 1003. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1003-2022-%D0%BF#Text> (data zvernennia 12.01.2025). 9. Pro utvorennia Derzhavnoho spetsializovanoho hospodarskoho pidpriemstva «Lisy Ukrainy»: nakaz Derzhavnoho ahentstva lisovykh resursiv Ukrainy vid 26.10. 2022 r. № 804. URL: [https://e-forest.gov.ua/about-us/\(data zvernennia 21.01.2025\)](https://e-forest.gov.ua/about-us/(data zvernennia 21.01.2025)). 10. Konstytutsiia Ukrainy vid 28 chervnia 1996 r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (data zvernennia 12.01.2025). 11. Statut DP «Lisy Ukrainy». URL: https://e-forest.gov.ua/wp-content/uploads/2024/07/statut_04.03.2024.pdf (data zvernennia 12.01.2025). 12. Pro sudovu praktyku u spravakh pro khabarynytstvo: Postanova Plenumu Verkhovnoho Sudu Ukrainy № 5 vid 26.04.2002 r. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0005700-02#Text> (data zvernennia 12.01.2025).

Kysil Liudmyla. Certain aspects of the administrative legal personality of officials of the state forest protection

Introduction. It is substantiated that the administrative legal personality of state forest protection officials consists not only in their ability to be the bearer of the powers enshrined in the norms of administrative law to implement the tasks of state forest protection, but also to implement them, as well as to be subject to legal liability for their failure to fulfill or improper fulfillment. One of the structural elements of the capacity of state forest protection officials, among others, is their obligation, as subjects of declaration under the Law of Ukraine «On Prevention of Corruption», to submit declarations in accordance with this Law, which requires the determination of an exhaustive list of such persons. The inconsistency of the legislation defining the legal status of state forest protection with modern reform processes and the need for its changes have been proven.

The aim of the article – based on an analysis of domestic legislation determining the status of state forest protection, legislation in the field of corruption prevention, to investigate certain aspects of the administrative legal personality of state forest protection officials, to propose criteria for classifying individuals as state forest protection officials of enterprises falling within the scope of management of the State Forest Agency, to substantiate the feasibility of making amendments to the relevant legislation.

Results. *Criteria are proposed according to which positions of the state enterprise «Forests of Ukraine», which falls under the management of the State Forest Agency, can be attributed to officials of state forest protection as subjects of declaration in accordance with the Law of Ukraine «On Prevention of Corruption»: 1) These positions should belong to the officials of the SE «Forests of Ukraine». At the same time, the interpretation of the concept of «official» as a person endowed with organizational and managerial or administrative and economic functions is established in the doctrine of administrative law ; 2) In the internal administrative documents/job instructions of such officials of the State Enterprise «Forests of Ukraine» it must be*

clearly indicated that the scope of their powers includes the implementation of at least one of the main tasks of state forest protection; 3) in the absence of instructions on the performance of at least one of the main tasks of state forest protection established by Article 90 of the Forest Code and detailed in Clause 4 of the Regulation in the internal administrative documents/job description of such an official, it should be taken into account that the official has at least one of the powers officials of the state forest protection, defined by Article 91 of the Forest Code; 4) Taking into account the prescription of the second part of Article 91 of the LCU, according to which «Officials of the state forest protection may have other powers in accordance with the law», in the absence of the above-mentioned signs, it is necessary to take into account the prescription of Article 39 of the Law of Ukraine «On Hunting and Hunting».

Conclusions. According to the Anti-corruption Program of the State Enterprise «Forests of Ukraine», the task of the authorized unit for the prevention and detection of corruption is to verify the fact of the submission of declarations by the officials of the state forest protection and to notify the National Agency for the Prevention of Corruption about cases of non-submission or late submission of such declarations in the period defined by the Law of Ukraine « On Prevention of Corruption» order. The list of state forest protection officials of the SE «Forests of Ukraine» is given in the Appendix to the Regulation. However, this Appendix is outdated and should be brought into line with the changes that have taken place in the State Enterprise «Forests of Ukraine». Until then, the list of officials of the state forest protection can be determined using the criteria proposed by us.

Key words: administrative legal personality, officials, state forest protection, tasks and powers of state forest protection, anti-corruption legislation.